

МИХАЙЛО СТЕЛЬМАХ
ЧОМУ КРИТ
НЕ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ НА СВІТ?

У кротихи
Сталось лихо,
І кротиха
Плаче тихо
У норі
Від світання
Й до зорі.
У кротихи
Любий кротик —
Чорна шубка,
Чорний ротик —
Розлінився
В самий край:
Не виходить
Навіть в гай.
У оселі,
На постелі,
Загорнувшись
В кожушини,
До полудня
Спить дитина.
А як встане,
То в постіль
Просить в мами
Хліб і сіль,
Борщ з грибами
Та кисіль.
Ну, а мама,
Так, як мама —
Сипле в миску
Борщ з грибами,
Крає хліб,
Несе кисіль,
Не до столу,
А в постіль,
Та й говорить
До дитини:
— Ти б хоч вмився,
Любий сину,
Хоч промий
Свої очиці,
Я подам тобі водиці,
Не з криниці,
А тепленької
З горнятка,
Вмийсь хоч лапкою,
Дитятко...—
А дитина
Позіхає,
Ліньки спину
Вигинає:

— Я вмиватися
Не хочу,
Бо біда,
Як зайде вода
У очі,—
Та й бере
У мами горщик,
Де парує
Свіжий борщик.
Так і жив
Собі в оселі,
Так і їв
Собі в постелі
Мамин кротик —
Чорна шубка,
Чорний ротик.
От пройшло
Із пару літ,
Із дитятка
Виріс кріт.
В нього вже
Не лапки — лапи,
Розчепірились,
Мов краби,
І не шубка
В нього — шуба,
І не зубки —
Добрі зуби,
Тільки зменшились
Очиці
Без вмивання,
Без водиці.
Та не журиться
Цим кріт,
У оселі
На постелі
Поїдаючи обід...
Але якось
Восени
Забажав кріт
Свіжини.
Він почув,
Як угорі
Біля самої
Нори
З груші
Сипались грушки,
Та не в рот,
А у город.
Кріт послав би
Рідну маму
По грушки-
Гнилички,
Та, на лихо,

Мама саме
В молоденької невістки
Парить квашу,
Варить кашу
Й борщ з грибами.
Кріт вертівся,
Кріт крутився
На постелі:
Можна б вийти
Із оселі
Замість мами
По грушки-гнилички
Та не хочеться
Кротові
Підійматись у діброву,—
Це ж турбота,
Це ж робота,
Це ж згинатись,
Розгинатись,
Це ж, дивися,
Ненароком
Попаде росиця
В око.
От аби у добру пору
Закотилась
Грушка в нору,
Мав би кріт
Собі обід.
А тим часом
Чує кріт —
Підвело йому
Живіт.
Каже кріт собі під ніс:
— Ох, прийдеться
Йти у ліс.
Принесу мішок
Грушок,
Принесу я сам у дім,
Сам помию,
Сам поїм.—
Кріт узувся,
Одягнувся,
Взяв під руку
Шапку-бирку
Та й посунувсь
З ліжка в дірку.
От і виліз
Кріт на світ,
Крадькома
На сонце — глип,
Та й очицями
Кліп-кліп
І від променя
Осліп.

Кріт скоріш
Без шапки-бирки
Опустився
В рідну дірку.
З того часу
Більше кріт
Не з'являється
На світ.
Він літує
І зимує
У норі,
Тільки шапку
Залишає угорі.